

EL BATALL

Butlletí del GEA Esquelles Núm. 171 · Agost 2023

Calendari 2023

4-5 de febrer: Aplec i festa de Santa Brígida
 11 de març: Celebració Aniversari del Grup i Assemblea Anual de Socis i sòcies
 21 de maig: Marxa de les Ermites
 3 de juny: Ruta Nocturna
 8 de juliol: Ruta pels Pirineus
 23 de setembre: La Matada
 19 de novembre: Camí de Ronda
 17 de desembre: Portada del Pessebre

Edita:

Grup Excursionista Amerenc Esquelles

Plaça del Monestir, 5 (Can Boles)

17170 AMER – (Girona)

esquelles@hotmail.com

www.esquelles.org

www.facebook.com/esquelles.amer · Twitter: @esquelles

Col·labora:

Ajuntament d'Amer

Consell redactor:

Narcís Junqueras, Jordi Rabionet i Miquel Sánchez

Disseny i maquetació: Adriana Fontàs

Correcció de textos:

Servei Comarcal de Català de la Selva

Foto portada: Via Estasen - Pedraforca. Nil Pujadas

Índex

Editorial.....3

La junta informa

Breus.....4

Resum assemblea general ordinària.....5

Activitats 2022-2023

Portada Pessebre.....6

L'Aplec de Santa Brígida:
tot allò que no es veu.....7

Aniversari del Grup.....10

Servei comunitari 3r d'ESO:
apadrinem la Ruta de les Ermites.....11

Ruta Nocturna.....13

Ruta Pirineus.....14

Esquellactius

Un retrobament inesperat.....15

Le Morne Brabant.....16

Com pugen!

L'experiència a la Pica d'Estats.....17

Corredor Jean Arlaud al Posets.....19

Col·laboracions

Amb l'escola Gaspar de
Queralt i l'institut Castell d'Estela d'Amer.....20

Parlant de butlletins excursionistes: El batall.....22

Racó poètic

Lloances guanyadores
Aplec de Santa Brígida 2023.....25

Batalletes

Campana de Santa Brígida.....26

Ens tornem a trobar tots plegats una edició més entre les pàgines de la revista El Batall. Aquesta publicació, a part de donar compte de les excursions i activitats que el Grup Excursionista Esquelles ha fet al llarg d'aquests mesos, serveix, també, per posar en valor la raó de ser d'aquesta organització: l'excursionisme com una forma de transmetre els valors i l'estima per la nostra terra i el nostre entorn; l'excursionisme com una forma de fer poble. Aquesta estima es manifesta en totes les activitats que han fet els Esquelles durant aquests mesos i, per tant, també en aquest butlletí.

En aquest sentit, la primera novetat pel que fa a la present edició de la revista és que després de 7 anys i 14 Batalls, els veterans companys Jordi Sánchez i Pau Feixas han deixat pas a dos nous membres al Consell Redactor del Batall: en Jordi Rabionet i en Narcís Junquera. Des d'aquestes línies, i com a nous redactors, voldríem transmetre el nostre sincer agraïment, i estem convençuts que el de tots els Esquelles, a en Jordi i en Pau per la molta i bona feina durant tots aquests anys i totes aquestes edicions. Gràcies!

La maquetació de la revista segueix anant a càrrec de les destres mans de l'Adriana Fontàs que, com esteu a punt de constatar, aquesta vegada ha tornat a fer una feina excepcional! A més a més, hem de mencionar la inestimable ajuda que ens ha brindat la Noemí Casadellà durant la confecció del present número; encara que ella digui que no, el seu rol com a encarregada de "treure les castanyes del foc" al Consell Redactor ha sigut brillant.

Com podreu comprovar al llarg d'aquestes pàgines, han estat uns mesos de molta activitat per part dels Esquelles. Si hi ha un comú denominador en totes les excursions que recull aquesta revista és, sense cap mena de dubte, el context de sequera extrema que ens ha acompanyat aquest primer semestre de l'any 2023 i bona part del 2022. Paisatges que abans eren verds, ara es tornen d'un marró terrós; estanys, rius, rieres i rierols que abans eren plens, ara recorren les nostres valls i muntanyes més secs, amb les conseqüències que això comporta.

Esperem que aquesta edició us agradi tant com a nosaltres ens ha agraït preparar-la i editar-la al llarg d'aquestes setmanes. Esperem que passeu un bon estiu i ens retrobarem en la propera edició i pels camins i corriols de la nostra vall! ●

Si voleu rebre la revista en format digital, entreu a la web o envieu-nos un correu a:

revistaelbatall@gmail.com

Breus

Webcam i meteo a Santa Brígida

federacioaeria.cat/serveis/meteo/santa-brigida-amer/

A la pàgina web de la Federació Aèria Catalana trobem la informació d'aquesta iniciativa que va ser possible gràcies a la col·laboració de l'Ajuntament d'Amer i el Club de parapent Puig d'Afrou.

Nous i noves sòcies

David El Mahmoudi Carreras.....	1028
Narcís Junquera Cros.....	1029
Joel Novich Roura.....	1030
Marià Serrat Crehuet.....	1031
Manuel Roura Hosta.....	1032
Joaquim Lázaro Casas.....	1033
Carmina Muriana Zamudio.....	1034
Isclé Junquera Serrat.....	1035

Obres Sta.Brígida gener-agost 2023

27/01/2023 treuen la campana per reparar el jou, canvien teules trencades i canvien estelada.

03/02/2023 col·loquen la campana Marieta, fan l'arranjament de les aixetes de font i la cuina. Podeu llegir l'article "Campana de santa Brígida", on s'explica molt bé d'on ve el nom i totes les peripècies que van tenir per muntar-la de nou.

19/03/2023 posant cartells de fusta per indicar millors els camins.

Des d'aquí el nostre més gran agraïment a totes les persones que dediquen part del seu temps a l'entitat i el nostre entorn. Moltes gràcies!

El Batall 171

Agost 2023

Resum assemblea general ordinària

Data: 11 de març de 2023

Assistents: 14

Composició de la mesa:

- President: Jordi Fontàs
- Vicepresident: Quim Virgili
- Secretària: Irene Garangou
- Tresorera: Laura Feixas
- Vocals: Jordina Serrat, Albert Planagumà, Nuri Brugués, Irene Bosch, Carme Pujol.

Activitats fetes al 2022 (exposa Quim Virgili):

- 23-01-2022: Camí de Ronda de Tossa de Mar a Cala Pola (24 persones)
- 5 i 6-02-2022: Aplec de Santa Brígida.
- 11-03-2022: 53è aniversari dels Esquelles (36 persones Can Co)
- 03-04-2022: Naturalista a Arboretum Mas Joan (17 persones)
- 22-05-2022: Marxa Ermites
- 26-06-2022: Ruta Nocturna al Balandrau (34 persones)
- 17-07-2022: Ruta Nocturna Pirineus al Mulleres (10 persones)
- 24-09-2022: La Matada, s'havia de fer la ruta "TransMontserratina" però es va anul·lar per mal temps.
- 06-11-2022: La Volta al Mont (36 persones)
- 18-12-2022: Porta Pessebre a Rocabandera (31 persones)

Socis i sòcies:

Actuals: 372. S'ha comprat un programa a Fundes-plai per tal de millorar la gestió.

Targes federatives:

En Jordi Fontàs explica que fins a data (11/03/2023), s'han demanat 91 targes (29 eren d'amerencs). La targeta més sol·licitada ha estat la A (20), després la C (19) i la D (17).

El Batall:

Per correu postal, el desembre de 2022, es van enviar 141 exemplars; i se'n van repartir a les bústies 137. Únicament 8 socis han sol·licitat rebre'l per correu electrònic.

Col·laboracions:

- Mapa de l'editorial Alpina de la zona de la Vall de Llémna. Des del grup s'ha ajudat a confeccionar el mapa i trackejar la zona. Ja ha estat editat i es pot comprar a les llibreries Drac d'Olot o la Ulyssus de Girona.
- S'ha arribat a un acord amb Hipra per organitzar sortides perquè el personal de l'empresa conegui l'entorn d'Amer.
- S'ha formalitzat un conveni de voluntariat amb l'Institut d'Amer. Als alumnes que s'han apuntat ajudaran a l'entitat a organitzar la Marxa Ermites. Algunes de les tasques que se'ls podrà atribuir és marcar la ruta i desbrossar el camí. Podeu llegir l'escrit d'un dels participants.
- S'ha col·laborat amb l'escola Gaspar de Queralt i també l'institut fent de guies per sortides de coneixement de l'entorn. Podeu llegir l'article on s'especifica què es va fer.

Altres temes:

- La Carme Pujol es dona de baixa de la Junta Directiva com a vocal.
- En Pep comunica que deixa d'organitzar els "coneguem" com a tal, per la manca d'assistents.
- La Irene Garangou explica que el 2024 s'acaba el mandat de sis anys de la Junta Directiva, i que caldrà fer eleccions. ●

Portada Pessebre

Alumnes de l'escola Gaspar de Queralt

Els alumnes de cicle inicial de l'escola Gaspar de Queralt, donem les gràcies al centre excursionista Esquelles per proposar-nos fer el pessebre d'en-guany i així tenir gaudir d'aquesta col·laboració.

Hem fet les figures del pessebre amb pà, i tot seguit us volem explicar com ho hem fet:

- Vam agafar aigua i farina
- Vam ben barrejar-ho fins que vam aconseguir una massa
- Cada nen o nena va agafar un trosset de la massa i va fer la figura que volia
- Vam deixar les figures a sobre una safata
- Vam anar a posar les figures al forn

La classe de segon ho va fer amb farina normal i la classe de primer ho va fer amb farina sense gluten.

Ens ho hem passat molt bé, ens ha agradat molt i aquí us deixem unes quantes fotos. ●

El Batall 171

Agost 2023

L'Aplec de Santa Brígida: tot allò que no es veu

Jordi Fontàs

L'aplec de Santa Brígida és, segurament, l'activitat en que més esforços dediquem a nivell organitzatiu. Volem dedicar aquest escrit a tots i totes els col·laboradors i col·laboradores que posen els seus esforços en la organització de l'Aplec de Santa Brígida.

D'això volem parlar... què hi ha darrera l'aplec, com s'organitza l'aplec? Darrera hi ha moltes persones, cadascuna d'elles amb la seva tasca i així, entre tots, fem que el primer diumenge de març, a Santa Brígida, sigui una gran festa.

Cal remarcar que tots els membres de la Junta i també socis que no estan dins la Junta ens trobem ja 2 o 3 mesos abans, per perfilar el programa d'actes i repartir tasques, normalment els dimecres, per no perdre la tradició, ben sopat, al Cau.... sempre hi ha debat, especialment quan hem de parlar d'on farem aquest acte o l'altre.... i mira que és petit Santa Brígida! Sempre hi ha debat... si a davant ermita, si a la plaça.... però sempre hi ha acord!! I ja tenim el programa! Sempre tan ben dissenyat per la nostra amiga Adriana.

I una setmana abans, toca neteja! Tota una bona colla amb unes poques hores deixem tot l'entorn i l'ermita immaculats!

Però la feina prèvia a l'Aplec, no acaba aquí, cal sempre decidir qui serà l'Ermità i l'Ermitana de l'any, preparar la carta en que se'ls convida i tenir a punt la roba, també cal anar a comerços del poble a comprar tota la manutenció, preparar regals, anar a Can Crous a buscar els famosos "Rocs" i gaudir de

la decoració en honor a Santa Brígida que fan a la botiga any rere any. I no ens descuidem d'avisar el Diaca. I contractar la Cobla!

Normalment el mateix dissabte, ben d'hora ben d'hora, és quan anem a penjar les lloances que tan bé ens han preparat (imprès, plastificat...) i les anem col·locant per tot el camí! Es una feina ben agraïda, perquè sabem que molts caminaires, s'aturen a agafar aire en la pujada i aprofiten per llegir les lloances guanyadores dels darrers anys. Dissabte, dia que també molts escaladors de la zona aprofiten per viure aquesta experiència de l'escalada als cingles de Santa Brígida.

I arriba el capvespre... qui se'n cuida de la foguera? Aquí els veterans hi tenen un paper principal... sort d'ells! Cada any podem fer una foguera amb totes les garanties de seguretat! I els que som per allà, aprofitem el caliu, i vinga, botifarres a la brasa ben suculentos, sopar i cantada de ressopó!

Diuenge, ja ho tenim tot apunt! Les persones que estan a la Benvinguda sempre apunt per oferir refrigeri als caminaires que van arribant i, perquè no, oferir algun número pel sorteig.

Mentrestant, tota una colla anem traslladant material cap a la plaça per preparar el bar i no només el material del bar sinó també tot l'equip de so (altaveus, micro...).

Després del Concert de la Xaranga Junior, toca el Xiulet de Cargolina!! Aquí ja tenim cada any 2 grans speakers que amenitzen la vetllada, els Jordis. S'ha convertit en un dels actes amb més participació de tot l'Aplec!

I tot seguit arriba l'acte més tradicional i central de l'Aplec, la proclamació dels ermitans, tot un parlament i acte que els que hem pogut tenir aquest privilegi de ser ermitans, ens emociona i ens captiva! Quina responsabilitat! I quin honor!

El Batall 171

Agost 2023

Continua la festa amb l'encantament de coques! Aquí, d'una manera excel·lent, en Pep aconsegueix persuadir als assistents a col·laborar mitjançant una "subhasta" de coques!

Tot seguit ja estem preparant els bancs, la nostra estimada verge i tot el necessari perquè es pugui fer la Missa i el Cant del Goigs.

I mentre passa tot això, un Jurat format per membres del Grup, va analitzant totes les lloances per escollir les guanyadores. Tot apunt per proclamar els guanyadors/es!

Toca ballar sardanes! Sabeu que els músics han de pujar amb els instruments i que per fer-ho 2 voluntaris del grup els baixen a buscar amb instruments mentre un "policia" restringeix temporalment l'accés motoritzat per tal que puguin accedir millor els músics? Un accés que uns dies abans, sempre demanem a l'Ajuntament que arregli una mica la pista....

I no ens volíem deixar el colofó de la festa i és el dinar que fem tota l'Organització a l'Ermita. Un arròs exquisit! Preparat per en Joan Sabat que cap any no falla a la trobada. Com es pot fer un arròs tant bo per tanta gent?

I quan ja no queda ningú, ben dinat, toca recollir! Tot el material que hem pujat.... toca baixar-lo! Què deixem a l'ermita? Què baixem al Cau? I no ens oblidem de baixar les deixalles, sempre ben reciclades!

Bé, hem volgut explicar aquí doncs, tot el que hi ha rere l'Aplec, i segur que ens deixem moltes coses! Però cal agrair amb majúscula a tots els socis, membres de la Junta i amics, que ajuden a que l'Aplec sigui cada any una realitat i també a tots aquells qui us atansen a l'Aplec per gaudir-lo amb companyia, generositat i respecte cap a l'entorn. ●

Sabies que...

- Es venen fins a 250 bosses de rocs de Santa Brígida, producte estrella i únic de l'Aplec.
- Preparem diversos termos de cafè per poder-lo servir al bar.
- Alguns participants al xiulet de cargolina superen amb escreix els 40 segons de xiulet continu!
- Tenim un arxiu de més de 70 lloances guanyadores per penjar per tot el camí de pujada.
- Ja no podem tirar petards el dissabte vespre per temes normatius.
- Alguns membres de l'organització es queden a fer nit a l'ermita la nit prèvia a l'Aplec.
- Cada any l'Ajuntament arregla la pista de Santa Brígida uns dies abans de l'Aplec.
- Aquest any es van presentar 23 lloances categoria adult i 7 categoria infantil.
- 12 participants adults (8 homes i 4 dones) i 7 participants infantils (4 nens i 3 nenes) al concurs de Xiulet de Cargolina.
- Gràcies a la tasca d'un grup de socis que des de fa molts anys dediquen cor i ànima a l'ermita, es manté en un perfecte estat, i fa que cada any la puguem gaudir totes i tots durant l'Aplec.

Aniversari del Grup. 11 de març

El Batall 171

Agost 2023

Servei comunitari 3r d'ESO: apadrinem la Ruta de les Ermites

Aniol Samblàs i Marcel Serra, estudiants de 3r d'ESO

Els dissabtes 6 i 20 de maig, 6 estudiants de 3r

d'ESO vam presentar-nos voluntaris per desbrossar, netejar, pintar marques i enregistrar l'itinerari d'alguns trams de la ruta de les ermites. Parlem d'una caminada d'uns 15 km, amb 3 ermites (Santa Brígida, Santa Lena i Sant Roc) i altres punts d'interès: la font de Can Catau, la torre de Rocasalva, les restes dels Fusos... Els estudiants vam ser en Sergi Rich, l'Adam Lemroudi, l'Eloi Expòsit, l'Adrià Fernández, l'Aniol Samblàs i en Marcel Serra. Els veterans del grup esquesques que ens van acompanyar foren en Josep Fontàs, la Júlia Colomer i algun altre membre convidat.

El dia 6 de maig vam quedar a les 9 del matí a l'Snack Bar Torrent. Allí ens esperava en Josep Vilalta (convidat), en Josep Fontàs i la Júlia Colomer. Ens vam desplaçar amb dos cotxes fins prop de la torre de Rocasalva. Abans de caminar, els experimentats membres del grup esquesques ens van mostrar com preparar la pintura per dibuixar les marques. És imprescindible dissoldre-la amb aiguarràs. Aquesta solució implica que la pintura es torni més fluida i es pugui eliminar o netejar més fàcilment de les superfícies. També ens van explicar com fer servir un GPS per marcar la ruta. Vam poder marcar tots els punts de ruta gràcies al gran coneixement de la contrada que tenen els nostres acompanyants. Àdhuc ens van ensenyar a fer servir el volant per estassar el sender. Recordeu que amb aquests objectes no s'hi juga, que us podeu tallar. A continuació, ens vam repartir aquestes tasques entre voluntaris i acompanyants i vàrem començar la ruta. Ens vam dirigir fins a l'ermita de Sant Roc en una hora i mitja. Allà vam poder gaudir de les meravelloses vistes que ens regalaven els miradors de la cinglera de Sant Roc, des d'on es podien

veure fins i tot les illes Medes. Ens hi vam aturar per enganyar la gana, xerrar, respirar, descansar i fer fotografies. Vint minuts després, vam continuar la nostra aventura, i al cap d'una hora ens vam plantar a les basses de Santa Lena. Com podreu pensar, estan seques per causes que tothom coneix. En aquest punt, vam deixar d'enregistrar l'itinerari amb el GPS, ja que continuariem el dissabte vinent des del mateix lloc. Quan va arribar tothom, ens vam dirigir cap on estacionàrem els cotxes i vam tornar cadascú a casa seva.

El dia 13 de maig es va suspendre la sortida per mal temps. A causa d'aquest fet, es va ajornar la sortida fins dues setmanes després, el 21 de maig. Quan va arribar aquest dia, vam quedar a les 8 a l'Snack Bar Torrent. Vam acordar que començaríem la ruta a la casa del Llepart. I dit i fet, a les 8:35 ja erem tots allà. Aquest cop, havíem de posar les cintes perquè la ruta era el dia següent. Ens vam equipar, cadascú amb el seu estri, i som-hi cap a dalt! El camí no era dret ni difícil, més aviat al contrari. Avançàvem per una pista forestal planera amb moltes ombres i era fàcil de passar. Un cop vam ser arribats a les basses, on l'últim dia vam acabar la ruta, ens vam dirigir cap a Santa Lena. Ara sí, ja tots anàvem estassant o marcant el camí i en Marcel, com el primer dia, mar-

cava el track mentres gaudia de la bellesa del camí. A l'Ermite de Santa Lena vam fer una petita pausa per esmorzar i planificar el següent tros de ruta on ens havíem de separar. Al cap d'uns 10 minuts vam tornar a engegar motors i vam seguir amb el camí.

La Júlia, en Marcel i l'Adrià van anar per la pista i els altres vam passar per el corriol. Al cap d'una bona estona vam arribar a la carretera del pla de can Sen-saire. Vam tardar una mica més del previst, ja que un moment ens vam perdre una mica, però sort que en qüestió de minuts ja vam poder reprendre la marxa. Malgrat haver tardat tan poc, el grup que va passar per pista, va anar tirant i no els vam atrapar fins al final. Un cop allà vam anar direcció a la Font de Can Catau, un agradable sender amb molta ombra però una mica inclinat. Ja arribats, vam beure aigua a la fresca font i finalment ens vam dirigir cap al nostre meravellós poble, Amer. En total unes 4 - 5 hores, però va valdre la pena perquè la caminada va ser fantàstica i la companyia encara més.

Ja per acabar, el grup esquelles ha organitzat aquesta activitat perquè hi ha molta gent gran a l'entitat, i l'energia i el temps ja no són com quan eren joves. Per tant, s'ha d'educar a la gent jove en aquest tema. Si aquesta activitat no s'hagués fet i no es continua fent, la ruta de les ermites i altres senders d'Amer s'acabarien abandonant i poca gent sabria com mantenir-los. Nosaltres opinem que és una gran iniciativa per part del grup excursionista transmetre a la generació Z (i en un futur a la generació alfa), el coneixement de l'entorn del nostre municipi. Així com transmetre també els coneixements bàsics per conservar un sender i el nostre entorn proper. ●

El Batall 171

Agost 2023

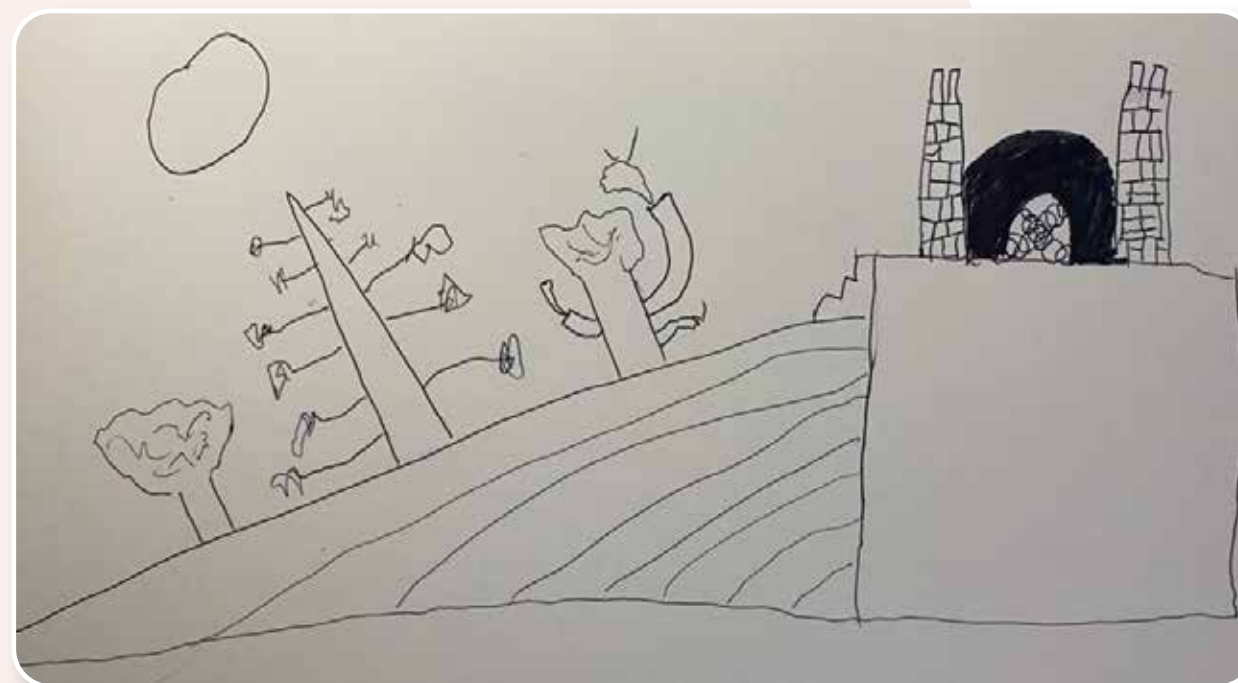
Ruta Nocturna. 3 de juny

Roc Planagumà (5 anys)

Em va agradar jugar amb la llanterna mentre pujàvem cap al Castell de Farners. M'ho vaig passar molt bé perquè jugàvem amb els amics mentre caminàvem.

Hi havia una lluna molt maca i ben plena.

Vam passar per un camí molt xulo, hi havia un lloc molt bonic on es veia el castell de lluny a sobre una pedra, i és molt gros! ●

Ruta Pirineus a la Vall d'Eina tot fent cim a Cambre d'aze. 8 de juliol

Irene Garangou

El punt d'inici de la ruta és el pàrquing de la Vall d'Eina. Aquesta vall està reconeguda com un santuari botànic gràcies a l'abundant diversitat de flors, plantes i animals que poden trobar-se al seu interior, i la veritat és que no ens va deixar indiferents, vam poder contemplar una gran diversitat de flora, i especialment destacar el marcòlics grocs, de gran bellesa, que ens vam anar trobant per tot el recorregut.

A les 8 del matí vam començar a caminar per la vall, resseguint el riu, fins que en un punt on la vall es va anar obrint vam buscar un bon lloc per creuar el riu i enfilar-nos cap a l'esquerre. De seguida ens vam adonar, que el desnivell (uns 1.140 metres) l'hauríem de fer d'una atacada per un prat de vaques de mala petja. Poc a poc i bona lletra vam anar-nos enfilant fins arribar a un petit coll. Després vam seguir la carena fins arribar al cim de Cambre d'Aze (2.726 metres), que ens va sorprendre per les seves bones vistes. La majora estàvem acostumats a veure el magnífic circ de Cambre d'Aze a l'hivern

i des de baix. Vam agafar forces tot menjant alguna cosa, i vam seguir la ruta per sobre la carena de Cambre d'Aze tot fent el xafarder als diferents corredors, poc reconeixibles en l'ambient d'estiu. Un cop vist, vam baixar direcció a la base de la pista d'esquí d'Eyne, i d'allà molt satisfets vam retornar al punt d'inici, acabant la ruta a les 13.15 hores. ●

El Batall 171

Agost 2023

Un retrobament inesperat

Jordi Rabionet

El passat 12 de març vam anar a escalar a Santa Brígida i per coincidències de la vida vam tenir el magnífic plaer de coincidir amb en Pere Planas, que estava fent la ruta de les ermites.

Quan em va veure enfilat, va dir-me: "Jordi, què fan tants de ferros? Per què us entreneu? Voleu fer alguna cosa d'alt risc?"

Va afegir-hi: "Nosaltres no ens asseguràvem amb res i quan clavàvem un clau, amb un cop de martell i ens tiràvem enrere. Veníem aquí molt sovint per aprendre a escalar i per entrenar-nos. Era com la nostra escoleta. Tot ha canviat molt..."

En Pere, que va col·laborar en la redacció del nostre llibre *Per camins i corriols*, ja va titular el darrer capítol: *Santa Brígida, una escola d'escalada*. Perquè, com escriu: "Gràcies al tren era un lloc a l'abast des de Girona i un indret idoni per iniciar-se. (...) el meu primer dia va ser l'any 1955 i vam començar per les

vies de la plaça de la Sardana, concretament la via xemeneia (...)."

Vam aprofitar per mirar el darrer *Batall*, on surten les ressenyes actualitzades de Santa Brígida, va dir que estava molt ben fet i és una bona informació per iniciar-se a l'escalada.

I acabo amb les seves paraules, que em van arribar al cor: "Jordi, tinc 87 anys, la salut m'ha acompanyat, però mai he parat. Seny i muntanya!" ●

Le Morne Brabant (6 Km | 442 +)

Aida Cullell

El Nadal del 2022 va ser, sens dubte, un dels més especials fins al moment, ja que el vam passar en una illa, amb banyador, xanquetes i cap preocupació. Vam anar a Maurici, una petita illa africana quasi minúscula en el mapa.

Ara bé, no tot va ser passar el dia a la platja, el dia 27 de desembre ens vam llevar a les 5 del matí direcció Le Morne, la muntanya més emblemàtica de l'illa. Ens vam trobar just a sota amb el nostre guia local, en Christopher, i vam començar el que seria una bonica i dura pujada.

La primera part de la muntanya no tenia cap dificultat tècnica, es notava el desnivell, però anàvem fent a poc a poc i anàvem parant perquè en Cris ens expliqués alguna curiositat. De sobte, es va posar a ploure i va dir *"This is a blessing from the slaves"* (això és una benedicció dels esclaus). La veritat és que no sabíem de què ens parlava, ningú s'havia informat de la història de la muntanya. I és que Le Morne té una simbologia molt especial per Maurici, ja que va ser la muntanya dels esclaus, vivien allà

i molts d'ells, cansats de la repressió, arribaven fins al cim i es tiraven. Així doncs, ens va explicar com s'alimentaven, quina mena d'arbres hi havia: fruiters, pebrers, entre d'altres. També va destacar que cada primer cap de setmana de febrer els locals pugen a Le Morne, descalços i en silenci per recordar l'esclavitud que van patir els seus antecedents. Casualitat o destí? La candelera i la pujada a la nostra estimada Santa Brígida!

Arribats a mitja muntanya, va arribar la segona part, no tan senzilla, ja que va ser un quilòmetre pel dret i grim pant. Sincerament, creuàvem els dits perquè a l'arribar a dalt valgués la pena. El sol ja havia començat a picar i estàvem rondant els trenta graus sense cap ombra. Crec que el que desgastava més era el neguit per arribar a dalt, el patiment per agafar-se fort i col·locar els peus on tocava. Sort d'en Christopher que, cansat de fer el camí dia sí i dia també, ens deia exactament on col·locar-los i com

El Batall 171

Agost 2023

anar avançant. I en un tancar i obrir d'ulls érem a dalt, envoltats de mar i les cascades submarines típiques de Maurici. Totes les tonalitats de blau i el verd que ens envoltava, tan bonic! Us prometo que va valdre la pena cada un dels passos que vam fer per arribar fins a dalt. QUINES VISTES, hi tornaria amb els ulls tancats! ●

L'experiència a la Pica d'Estats

Nonna Rich Cullell

A finals de 2021 un bon amic i gran mestre, que ens ha ensenyat molt de la muntanya, ens va proposar un repte: pujar la muntanya més alta de Catalunya, la Pica d'Estats.

El febrer del 2022 vam començar a entrenar anant a diferents cims, com el Pic de les Agudes, Puigscal, Pedraforca i el Pic de l'Infern.

Durant el llarg de l'any ens va costar molt trobar dos dies que ens anés bé a tots; finalment vam trobar els dies: el 16 i 17 de juliol.

El 16 de juliol a les 8 del matí vam començar la marxa cap a la Pica d'Estats. A mig camí ens vam parar per esmorzar. Quan vam arribar a Àreu, el poble de la pica d'Estats vam dinar i vam acabar de pujar fins el pàrquing. Allà ens vam posar crema, les sabates i ens vam carregar les motxilles, i vam començar la gran aventura.

A mesura que pujàvem trobàvem molta gent que ens preguntava quant faltava per arribar a baix, ells ja baixaven i estaven cansats, nosaltres rèiem molt perquè encara els hi faltava un bon tros.

Quan portàvem un bona estona caminant, jo em pensava que no ho aconseguiria, ja estava una mica cansada i la maleta em començava a pesar. Quan faltava poca estona per arribar al segon llac vam menjar i descansar una mica, això ens va donar força per acabar d'arribar. Arribar al segon llac era l'objectiu del primer dia. Allà qui va voler es va banyar i vam muntar les tendes d'acampada, vam sopar i vam anar a dormir ben aviat.

El segon dia ens vam llevar aviat per evitar la calor i ser dels primers en fer el cim. Vam començar a tirar

...

cresta amunt, vam fer cim entre 8-9 h. Llavors encara vam fer 3 cims més: Verdaguer, Punta Gabarró i Sotllo.

Ja de baixada al campament, vam passar per França i hi va haver un punt on ens vam separar en dos grups. Uns van pujar al cinquè cim, on es veien totes les muntanyes que havíem pujat. Jo no em vaig veure amb forces de fer el cinquè cim i el nostre amic i guia i jo vam començar a baixar. Un cop vam ser on havíem fet nit, vam començar a plegar les tendes i recollir tot el que havíem deixat amagat.

Quan van arribar els altres, ens vam banyar per treure'ns una mica la calor, l'aigua estava molt freda. Ho vam acabar de recollir tot, vam omplir les cantimplores per no quedar-nos sense aigua i vam començar a baixar.

A mi quant faltava una 1 hora aproximadament se'm va fer força llarg ja que tenia molta set i ja estava molt cansada.

Quan vam arribar a l'alberg vam omplir les ampolles i vam acabar d'arribar el cotxe. A baixar, a Àreu,

vam dinar allà mateix que el dia abans. Ja només ens faltava arribar a Amer, al cotxe vam dormir tots un bona estona i arribàvem a casa cap a les 11 del vespre, molt cansats però contents del que havíem aconseguit fer.

L'experiència em va agradar molt i estic molt contenta d'haver pogut tenir aquesta oportunitat i haver superat aquest repte. ●

El Batall 171

Agost 2023

Corredor Jean Arlaud al Posets

Quim Virgili

El corredor Jean Arlaud és un dels corredors clàssics del Pirineu, un més d'aquella llarga llista que mai s'acaba. Aprofitant l'anticicló que durant 15 dies havia deixat el Pirineu sense neu nova, vam decidir anar a provar sort, amb l'esperança de trobar neu dura tant a l'aproximació com a dins el corredor.

El 6 de gener marxem amb la furgo fins al refugi de Viadós. Arribem amb el temps just per preparar les coses i posar-nos dins del sac. Les previsions informaven d'un canvi de temps que arribava al migdia, així que la idea era sortir l'endemà a les 5 del matí. Tocava despertar-se aviat...

A les 4:00 sona el despertador, esmorzem i a les 5:00 arranquem amb els frontals i anem pujant sense gaire xerrera. Per arribar a peu de corredor hi ha unes 4 hores i 1.400 m de desnivell positiu. Com més alçada agafem més augmenta el vent i comencem a veure que baixen algunes purgues pel mateix corredor, però realment encara no som conscients del que implicarà. Amb el fred ja a dins del cos ens posem tot el material i sense perdre temps comencem.

Com passa la majoria de vegades amb l'alpinisme, és moment de veure si el que has vist en mil ressenyes té relació amb l'estat del corredor. Només començar, ja tenim un primer ressalt de 2 o 3 metres bastant verticals però que es fan bé gràcies a la

neu dura o gel que anem trobant. Els primers metres també ens serveixen per veure quina serà la dinàmica: cada vegada que hi ha un ressalt, et cau tota la neu que baixa del corredor. Això dificulta molt pujar amb tranquil·litat i sobretot, de gaudir l'activitat. Poc a poc, anem pujant fent llargs de 30 metres en les parts més difícils i ensamble on el terreny és més fàcil, mirant de perdre el mínim temps possible i a la vegada gaudint tot el que el fred ens deixa, que fins i tot, ens deixava la barba ben gelada.

Després d'aproximadament dos hores, arribem a la sortida del corredor, on per fi ens toca el sol, que escalfa una mica l'ambient tot i que el vent no afluixa. Des del coll al cim, hi ha aproximadament 15 minuts on aprofitem per menjar alguna cosa amb tranquil·litat. Un cop hem agafat forces, és moment de tirar avall. El camí de baixada comença per una aresta un pèl escarpada, fins agafar unes pales de neu que ens porten fins al camí de pujada. Un cop arribem a la vall per la que hem pujat i anem perdent alçada, el vent afluixa i finalment anem recuperant-nos del fred de mans i peus que hem passat durant un grapat d'hores. Seguim camí avall fins que a les 15:00 i després de 10 hores, arribem altre cop a la furgo. Recollim i de tornada a casa, ja pensem en quina serà la següent. ●

Amb l'escola Gaspar de Queralt i l'institut Castell d'Estela d'Amer

Consell redactor

Amb l'escola...

18/12/2022 Portada del pessebre a Roca Bandera. Els alumnes de 1r van fer el pessebre de pa, com heu pogut llegir a l'apartat de les activitats del grup.

16/02/2023 Dijous Llarder. Un any més, diferents voluntaris del Grup Esquelles van fer de guies a les següents 4 rutes:

- 1a, per als alumnes de P3, P4 i P5: una caminada pels paratges del voltant de l'escola per arribar al camp de futbol a dinar tots junts.
- 2a, per als alumnes de cicle inicial: van anar fins a la font d'en Fàbregues.
- 3a, per als alumnes de cicle mitjà: van caminar fins a la font dels Carlins.
- 4a, per als alumnes de cicle superior: van arribar fins a les Famades.

El Batall 171

Agost 2023

Amb l'institut...

17/02/2023 Divendres Llarder. Gràcies a la col·laboració del Grup Excursionista Esquelles d'Amer, els alumnes de 2n, alguns de 3r i els de 4t d'ESO van poder gaudir d'una excursió matinal molt bonica pel nostre entorn.

Tots ells guiats per en Josep Fontàs i en Llorenç Cullerell, voluntaris de l'entitat, van anar junts pel camí de Santa Brígida, camí sota Cinglera, font de Can Catau, pla de Puriol. Allà es van dividir: 2n i 3r ESO van anar a Santa Lena, un tram els va acompanyar en Llorenç i després ell va tornar. En Josep va acompanyar els de 4t ESO pel camí de Tres Rocs, Roca Bandera, puig d'Àlia, torre Rocasalva i pel camí de les Ermites fins a l'Institut. De ben segur que tots els participants van gaudir d'aquesta sortida i van conèixer racons d'Amer que alguns desconeixien!

06/05/2023 començant a preparar la Ruta de les Ermites. Tal com es va explicar a l'anterior Batall, el Grup va signar un acord de col·laboració dins el projecte de Servei Comunitari de l'Institut. Aquesta col·laboració ha consistit en organitzar la ruta de les ermites, per part d'alumnes de 3r d'ESO. Podeu llegir l'article a l'apartat de les activitats del Grup, on uns dels participants expliquen en primera persona en què ha consistit la seva participació. ●

Parlant de butlletins excursionistes: El batall

Carles Capellas (Servei General d'Informació de Muntanya)

L'any 2011 em vaig posar en contacte amb el Grup Excursionista Amerenc Esquelles per tal d'intentar recuperar una col·lecció completa del butlletí de l'entitat. El motiu de la meua demanda venia motivat pel fet que estava preparant un treball sobre la història de la premsa excursionista dels Països Catalans i en aquelles dates treballava les publicacions de les comarques gironines.

La resposta va ser de total col·laboració i en poc temps vaig rebre tots els butlletins publicats; butlletins que actualment formen part de l'hemeroteca del Servei General d'Informació de Muntanya, que se'ns dubte és l'hemeroteca excursionista més completa que hi ha al país.

Els butlletins són la principal font que guarda la història de cada entitat, n'hi ha d'altres com els llibres d'actes i els records dels socis més veterans.

La publicació de butlletins, com és el publicat pel Grup Excursionista Amerenc Esquelles, inicialment pot ser molt humil però les dades de les activitats hi són reflectides i si amb el pas del temps la confecció del butlletí millora constantment, com és el cas, moltes vegades no tan sols recull la història de l'entitat, sinó que s'acaba convertint en un mitjà de comunicació local.

Actualment la publicació digital, la comunicació on-line, i tot el que ens aporten les noves tecnologies, afavoreixen la rapidesa de la comunicació i la desaparició dels costos d'impressió i tramesa, però sens dubte no substitueixen encara la publicació en paper del butlletí de les entitats.

Les grans empreses o similars, evidentment que poden treballar només en format digital, sense utilitzar paper; però la realitat és una altra per a les entitats, inclús les que no són pas tant petites. Veiem que els discs durs sovint són esborrats, ja sigui per accident o per desídia, i que els socis no guarden els butlletins digitals com sí feien, alguns, amb els de paper.

Des d'aquestes ratlles encoratgem a continuar publicant en paper, a pesar dels esforços que pot comportar. Cal fer entendre aquesta necessitat als diferents actors socials de la població, des de l'administració local fins als possibles anunciants; la publicació en paper, així com la seva tramesa, cada vegada es fa més feixuc de suportar i cal buscar la complicitat de tots per poder mantenir aquest mitjà de comunicació que ens apropa socialment els uns als altres.

El Batall 171

Agost 2023

Petita descripció del Butlletí del Grup Excursionista Amerenc Esquelles

L'any 1973 va començar a sortir publicada una senzilla circular titulada *Circular per als socis*, consistent en un sol full, imprès només per una cara, que donava notícia de les activitats programades.

L'any 1977 deixà de fer-se a impremta i s'utilitzen altres sistemes de reproducció més senzills alhora que van canviant els formats de presentació, però poc a poc augmenten els seus continguts, on s'hi donen notícies del grup o hi apareixen petits relats d'excursions.

A partir de l'any 1979 els exemplars es comencen a numerar, amb el número 49, que correspon al publicat pels mesos de gener-febrer, que és el número que li correspon tot comptant des dels inicis de la publicació.

Fins a finals de l'any 1985 la circular manté una periodicitat regular, els tres primers anys mensual i posteriorment bimestral, però a partir de llavors

entra en un llarg període de publicació irregular fins que a l'any 2000 es produeix la total renovació del portaveu.

És a partir del mes de desembre de 2000 que el portaveu de l'entitat surt amb el títol de *Butlletí Esquelles* i si bé continua amb la mateixa numeració podem dir que és una nova publicació, un veritable butlletí, ben imprès a tot color i que passa a sortir dues vegades l'any.

El darrer publicat amb aquest títol és el número 136, corresponent a l'agost de 2007, ja que després canvia la capçalera i passa a titular-se *El Batall*, i si bé la presentació és la mateixa, la periodicitat esdevé regularment quadrimestral fins que a partir de l'any 2011 esdevé semestral.

Resumint podem dir que d'una senzilla circular s'ha passat a publicar un més que digne butlletí social, en una progressió ascendent remarcable.

Detall dels butlletins publicats

Circular per als socis (1973 - 1999) / Butlletí Esquelles (2000 - 2007) / El Batall (2007 - ...)												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1973										X	X	X
1974	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1975	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1976	X	X	X	X	X	X				X		X
1977		X		X		X		X		X		X
1978		X		X		X		X		X		X
1979		49		50		51		52		53		54
1980		55		56		57		58		59		60
1981		61		62		63		64		65		66
1982		67		68		69		70		71		71 : 72
1983		73		74		75		76		77		78
1984	78 : 79	80			81		82		83		84	
1985		85			86		87		88		89	
1986		90	91		92						93	94
1987			95		96		97					98
1988	99	100				101				102		103
1989			104		105		106				107	
1990		108		109			110					111
1991				112				113				114
1992											115	
1993												
1994						116						
1995					116 bis	117	118			119		120
1996	121											
1997												122
1998				123								124
1999												
2000												126
2001												128
2002												130
2003							131					132
2004												
2005					133							
2006					134							
2007					135			136				137
2008					138			139				140
2009					141			142				143
2010					144			145				146
2011					147							148
2012						149						150
2013							151					152
2014							153					154
2015								155				156
2016								157				158
2017								159				160
2018								161				162
2019								163				164
2020								165				166
2021									167			168
2022									169			170

Desconexem la data de publicació dels números 125, 127 i 129.

Lloances guanyadores
Aplec de Santa Brígida 2023

Consell redactor

E

nguany es van recollir 23 lloances de categoria adult i 7 lloances de la categoria infantil (fins a 12 anys). El jurat va ser format per la Carme Pujol, l'Abel Bosch, en Quim Vilar i la Noemí Casadellà.

1r premi categoria infantil

A vegades amb la meva tieta,
pugem fins a l'ermita caminant.
Com que jo sóc joveneta,
com una cabreta vaig saltant.

Mei Pòrtulas

Accèssit categoria infantil

1r premi categoria adult

Avui a l'aplec vindrà tothom,
pujant contemplo el llentiscle
i recordo el pare ensenyant-me'n el nom.
Fem via! Una cargolina ja xiscla!.

Susanna Puig

2n premi categoria adult

Primer diumenge de febrer
Marieta repica ufana.
Petits i grans, tothom a l'Aplec!
que amb xiulets, Xaranga i sardana
Santa Brígida s'engalana.

Laura Branchadell

El Batall 171

Agost 2023

Campana de Santa Brígida

Josep Fontàs

Se m'ha demanat de fer un escrit de la campana

de Santa Brígida, ja que enguany hem hagut de refer-ne el jou: la fusta que fa de contrapès i alhora subjecta la campana.

Si anem a buscar els orígens de la història de l'ermita, trobem un escrit fet pel molt estimat historiador del nostre poble en Josep Puigdemont, que ens va deixar el dia 22 de desembre del 2020, al llibre *Grup Esquelles, apunt històric*, en què diu:

Segons la Catalunya Romànica (volum V), l'ermita fou construïda el 1516 i és possible que fins cent anys després no s'hi posés la primera campana, cosa que coincidiria amb una nota que hi ha al llibre de baptismes de la parròquia de Sant Miquel, corresponent als anys 1595-1649, i que transcrivim literalment:

«Benedictio de la campana de santa brígida Avui que contam als dos de febrer del any mil sis sents y quinze se benai la campana de santa brígida en la present iglesia de s(an)t Miquel per jaume calmella rector assistiren sent padrins Pau Palou y Quer i Maria Buada de las costas tots de la present parrochia.»

Resulta curiós que es beneeixi la campana el dia dos de febrer, l'endemà de la festivitat de Santa Brígida. És possible, doncs, que una vegada construïda l'ermita ja hi poguessin els devots de la santa a fer-hi ofrenes i més tard comencessin els aplecs. També, llegint els registres de baptismes, ens adonem que és a partir d'aquest segle setze que es comença a posar el nom de Brígida a les nenes.

Aquest text ha estat copiat íntegrament del llibre esmentat a la pàg. 109.

Doncs bé, fet el preludi, anirem als fets actuals. Com és sabut per la majoria de gent del nostre poble, el Grup Esquelles és qui es fa càrrec de l'aplec i la conservació de l'ermita des de l'any 1972. Anteriorment, eren els veïns de la costa de Santa Brígida qui se n'ocupaven.

L'any 1991, veient que l'ermita no estava en massa bon estat, es decideix fer-hi obres. Es convoquen els paletes i manobres del poble en una reunió i se'ls exposa la necessitat de salvaguardar el teulat de l'ermita. És en aquest mateix any que es comencen les obres de restauració. Comandats pel paleta i constructor Josep Crous (en Pitu), una colla de voluntaris

i voluntàries amb l'ajut d'uns paletes, es comença a desmantellar i reconstruir el teulat. Fou una obra costosa, però es va aconseguir amb l'esforç de tots.

Fet el teulat, anem restaurant altres parts de l'interior, aquest cop sense els paletes, només amb en Pitu i alguns voluntaris-voluntàries. Val a dir que les obres per deixar l'ermita en l'estat actual van durar 20 anys, treballant-hi la majoria dels diumenges de l'any, al matí, i també alguns dissabtes.

L'any 1994 li va tocar el torn al campanar. Fou una obra, també, prou important. Treballar dalt del teulat amb segons quines condicions no és gens fàcil. Sort que en Pitu hi deixava tot el material necessari. Vam encarregar una campana a l'empresa Foneria Barberí d'Olot; crec recordar que ens va costar 250.000 pessetes. El 5 de gener de 1995 ens va arribar la campana, coincidint amb la vigília de Reis i va estar exposada a l'església d'Amer. El dia 14 del mateix mes la vam portar a Santa Brígida i després la vam penjar al seu lloc. No us podeu imaginar l'esclat d'alegria que va regnar entre tota la colla. Fins aquell moment, hi havia com a campana la rotllana de ferro de la roda d'un camió. Sembla que per la Guerra Civil van destruir bona part de l'ermita, i és d'imaginar que la campana també.

Doncs bé, el 5 de febrer, coincidint amb l'aplec, es va fer el bateig de la campana que porta per nom

Marieta, en record de la Marieta de Can Mas (Can Mas és una casa de pagès de la costa de Santa Brígida), que fou l'última ermitana de Santa Brígida d'aquell temps (des de fa uns quants anys, per l'aplec, es proclamen una parella d'ermitans).

En foren els padrins: la Lourdes Casacuberta i en Josep Fontàs, els ermitans de l'any anterior.

En el pas del temps, vam veure que el jou s'anava deteriorant, però no hi donàvem massa importància. Fins que l'any passat vam veure que la cosa anava de debò: la fusta estava molt esbardellada i la campana ja començava a cedir dels costats. Vam veure que la cosa ja començava a ser perillosa i que podíem tenir problemes si per desgràcia es desplomés daltabaix.

Abans d'acabar l'any, ens vam posar en contacte amb el fuster Jordi Rabionet (*Rama*) i ens va dir que si la baixàvem al taller es comprometia a reparar-la.

Ens vam reunir: en Joan Sabat (Joan de Llagostera), el cervell (ja havia rumiat com ho podíem fer); en Josep Colom (de Can Damià), un altre cervell, i els ajudants Salvador Cullell i Josep Fontàs. Decidim posar fil a l'agulla. El dia 27 de gener pugem al matí a Santa Brígida. En Joan i en Josep (cervells) ja portaven les eines necessàries. Comencen a desmuntar (aquests sempre van per feina) i en un no res ja la tenen desplomada. Jo pensava que la baixàriem amb una cúrria, i ara! La baixem, a peces, amb una corda i a pes de braços a plom pel forat de pujar al teulat. Un cop a la sala, per les escales fins a baix. En Joan ho deixa tot muntat perquè el fuster no tingui cap dificultat per saber com va.

La pugem al cotxe i cap al taller de reparació s'ha dit! En Jordi ja ens esperava i va semblar que ja tenia clar com havia de fer la seva feina. Es va comprometre a tenir-ho enllestit uns dies abans de l'aplec.

Tal dit tal fet, el dia 3 de febrer ja teníem la campana enllestida. En Jordi ens va fer un treball excel·lent, amb una qualitat de fusta que ha de durar diverses generacions. Pugem la flamant campana al cotxe, i cap a Santa Brígida s'ha dit. Jo creia que, aquest cop sí, pujàriem la campana amb una cúrria. Doncs no! Aquest cop tampoc! A pes de braços campana amunt fins a la sala i d'aquí, passant ben justet pel forat, la pugem a dalt. Un cop aquí, ve el complicat: acabar de muntar-la, alçar-la i posar-la al seu lloc i tot amb una simple corda, però ells el difícil ho fan fàcil i en un no res ja tenim a dalt la flamant campana que lluirà amb tot el seu esplendor, com sempre, gràcies a l'eficiència i la bona voluntat d'unes grans persones. Ja la vam tenir llesta per a l'aplec com aquell que no ha passat res.

En nom del Grup Esquelles, us donem les gràcies: Joan, Josep C., Salvador i Josep F. Sense oblidar-nos d'en Jordi Rabionet, pel seu treball genial. Mai us ho podrem agrair prou. ●

Foto de Dúnia Rabionet. Capvespre de bivac al cim de l'Aneto

